A SZENTSÉG KIBONTAKOZÁSA KALAZANCIUS ÉLETÉNEK VÉGÉN

Kihívások és kitartás a hivatáskeresésben

A FOGLALKOZÁS BEMUTATÁSA

Az óra célja, hogy a diákok megismerjék és példaként rögzítsék Kalazanci Szent József életének végső tapasztalatait és reakcióit a legnehezebb kihívásokra, amik őt és az általa létrehozott intézményt érték. Látszólag Kalazancius mindent elvesztett: lemondatták a rend vezetéséről, alkalmatlan vezetők kerültek a helyébe, akik botrányokat okoztak, sőt végül a rend és így az iskolák lassú megszüntetéséről is döntöttek. Közben viszont még jobban elköteleződött egy mélyebb úton Jézus Krisztus követésében, azaz szentebb lett. Élete végén azt is felismerte, hogy Isten a bajokban is gondoskodik, így biztosan remélte, hogy a rend és az iskola egyszer helyre fog állni. A diákoknak fel lehet mutatni a remény hozzáállását és keresztény erényét. Üzenetünk, hogy ha éppen kétségbeejtő a helyzetük, pl. nem jól haladnak a tanulásukkal, hivatásukra készületükkel stb., a barátok támogatása, Isten szeretete, Jézus és Mária személye akkor is reményt adhat nekik, és átviheti őket a nehéz időszakokon.

RÁHANGOLÁS, ÉRDEKLŐDÉS FELKELTÉSE

Időkeret, eszközök: 5-6 perc, tanári magyarázat szövege (1.sz. melléklet), diákok füzete vagy kiosztott rajzpapír, ceruzák

Az 1. számú melléklet tanári magyarázatának célja az ismétlés és az, hogy a példatörténeteket el tudják időben helyezni. Kalazancius életének szakaszait felírhat-

juk egymás mellé a táblára a magyarázat megfelelő szakaszánál (1. Gyerekkora Spanyolországban; 2. papi munka Spanyolországban; 3. Hivatalok látogatása jó plébániáért, és keresztény egyesületekben végzett munka; 4. A kegyes iskola szervezése, rendalapítás; 5. Idős kor, botrányok, kihívások)

Megjegyzés: Ha van idő, akkor a diákok a magyarázat alatt, után egy-egy jellemző jelképet, szimbólumot rajzolhatnak az egyes életszakaszokhoz a füzetükbe.

IMPULZUS A TÉMÁVAL KAPCSOLATBAN

Időkeret, eszközök: 5 perc, tanári magyarázat szövege (2.sz. melléklet)
Kérdve kifejtés módszerével beszélgetünk a diákokkal a siker irigyléséről, majd bemutatjuk, hogy miért támadták Kalazancius művét, milyen problémák jelentek meg.

A kérdve kifejtés szakasza segítheti a diákokat, hogy hasonlóságokat fedezzenek föl a saját környezetük tapasztalatai és Kalazancius helyzete között.

ÉRTELMEZÉS

*Időkeret, eszközök: 25 perc, tanári magyarázat szövege (3.sz. melléklet) és képregényrészletek (*Kalazanci Szent József. A piarista iskolák alapítója*, Budapest, Piarista Rend Magyar Tartománya, 2026., 171–175., pkk.piarista.hu, 4. sz. melléklet), táblázatos feladat kinyomtatva vagy közös feldolgozás esetén táblára rajzolva (5. sz. melléklet)*

Történetfeldolgozás: Az inkvizíció előtti történettel egy példát szeretnénk adni, hogyan viselkedik egy szent – akár igazságtalan helyzetben is. A bevezető tanári szöveg segít a képregény értelmezésében és szempontokat ad az olvasáshoz.

A táblázatos feladat során a diákokat igyekszünk rávezetni, hogy különböző reakciókat adhatunk egy-egy kihívásra, szerepünk és hozzáállásaink alapján. Azt a gondolatot tárjuk eléjük, hogy a szentek másra és másképp figyelnek, más fontos a számukra, ezért nem esnek kétségbe.

REFLEXIÓ, KAPCSOLAT AZ ÉLETTEL

Időkeret, eszközök: 5 perc, tanári magyarázat szövege, képregényrészlet (Kalazanci Szent József. A piarista iskolák alapítója*, Budapest, Piarista Rend Magyar Tartománya, 2026., pkk.piarista.hu) és záróima (6.sz. melléklet)*

A foglalkozást záró történet Kalazanci Szent József haláláról a diákokban megerősítheti a korábbi üzenetet: a nehézségekben a lényeges dolgokra koncentráljanak, és biztatás egyben az imádságra. A záróima újra megerősíti ezt a szemléletet, és példát is ad az imádságra, valamint felhívja a figyelmet, hogy az életút mint hivatás út fontos szempont legyen.

Közös ima

Kalazancius Atyánk! Te a nehéz helyzetekben is bíztál Istenben, a barátaidban és a jóakaratú emberekben. A legnehezebb helyzetekben Jézushoz és Máriához fordultál. Kérünk, hogy járj közben értünk náluk, ha nehéz helyzetekbe kerülünk, kitartásra és reményre lenne szükségünk! Segíts Istenünk, hogy életünkben egyre inkább a fontos dolgokra tudjunk figyelni és megtalálva hivatásunkat, Kalazanci Szent József hitével, szeretetével és reményével megerősödve, boldog életutat járhassunk be! Amen.

MELLÉKLET

1. melléklet

Tanári magyarázat (közben a diákok szimbólumot rajzolhatnak egy-egy életszakaszhoz)

Kalazanci Szent József életét körülbelül négy-öt nagy szakaszra lehet osztani. Az első gyerek- és fiatalkora Spanyolországban (ekkor találja meg a papi hivatást végzi el teológiai tanulmányait).

A második életszakaszában Spanyolországban már papként dolgozik, pl. püspöki titkárként.

A harmadik életszakasza már Rómában zajlik (próbál jó keresetet biztosító plébániát szerezni, különböző keresztény egyesületekbe jár, és végül megalapítja az iskoláját).

A negyedik szakaszban az iskola szervezése tölti ki idejét, tananyagokat dolgoz ki, épületet, anyagi támogatást keres, egészen a szerzetesrend alapításig)

Az ötödik időszakban viszont a már jól működő iskola és terjeszkedő rend mel-

lett Kalazanciust sok csalódás, rágalom éri, és sok botrány után végül még a rend vezetéséről is lemondatják, sőt a rend fokozatos megszüntetését is kimondják.

A mai órán azt nézzük meg, Kalazancius hogyan reagál a kihívásokra, igazságtalan intézkedésekre, és mi mit tanulhatunk tőle a saját életünk kudarcaiban, saját utunk keresésében.

2. melléklet

Tanári magyarázat és kérdve kifejtés a siker irigyléséről:

A piarista iskola sikeresnek bizonyult, egyre több gyerek járt bele, egyre nagyobb híre volt. De egyre többen irigykedtek is erre a sikerre, gyanakodva nézték az új intézményt.

- Ha valaki vagy valami sikeres, akkor hogyan szoktak reagálni az emberek?
- Mik a pozitív és negatív reakciók?
- Mikor érzitek igazságosnak vagy igazságtalannak ezeket a reakciókat?
- Az emberek miért szoktak irigykedni mások sikereire?

Tanári magyarázat a piarista iskola problémáiról Kalazancius idején:

Mi is volt a probléma Kalazancius korában?

- irigység és gyanakvás a piarista iskolák sikeressége miatt
- kevésbé elkötelezett a munkatársai között – inkább a sikert és nem a feladatot szeretik és keresik (pl. az emberek megbecsülését a szerzetesek felé, tanári tekintélyt, stb.)
- túl gyorsan terjeszkedett a rend (nem minden rendtag tudott vagy akart sokáig és jól felkészülni a szerzetesi életre, tanulni hozzá, lelkileg felkészülni)

3. melléklet: Kalazancius az inkvizíció előtt (bevezető tanári magyarázat)

Kalazanci Szent Józsefet egy rosszakarója (a szövegben is szereplő Mario Sozzi, akit Kalazancius generálisságról való lemondatása után helyette kineveztek, pedig teljesen alkalmatlan volt erre) följelentette, hogy hivatalos iratokat lopott el. Ezért az inkvizíció letartóztatta. Nagyon nagy nyári melegben megszégyenítő körülmények között katonai kísérettel vitték a Vatikánban található hivatalba, hogy kikérdezzék. Albizzi bíboros az ármánykodó Sozzit támogatta, de szerencsére megjelent a Kalazanciust támogató Cesarini bíboros is.

Erről és Kalazanciusnak a megalázó és félelmetes helyzetben tanúsított viselkedéséről szólnak a következő képregénykockák.

4. melléklet: Kalazancius az inkvizíció előtt (képregényrészlet)

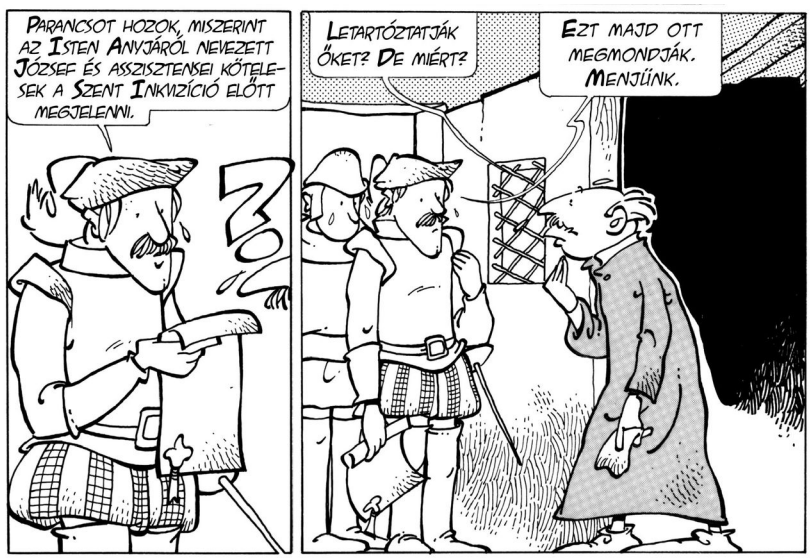

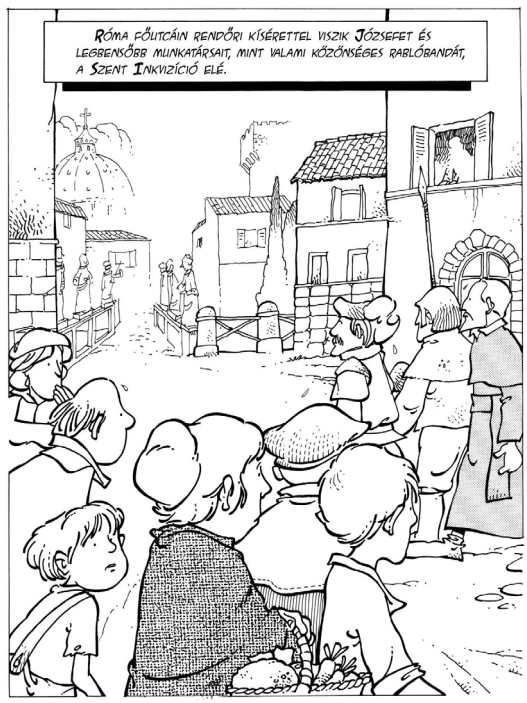

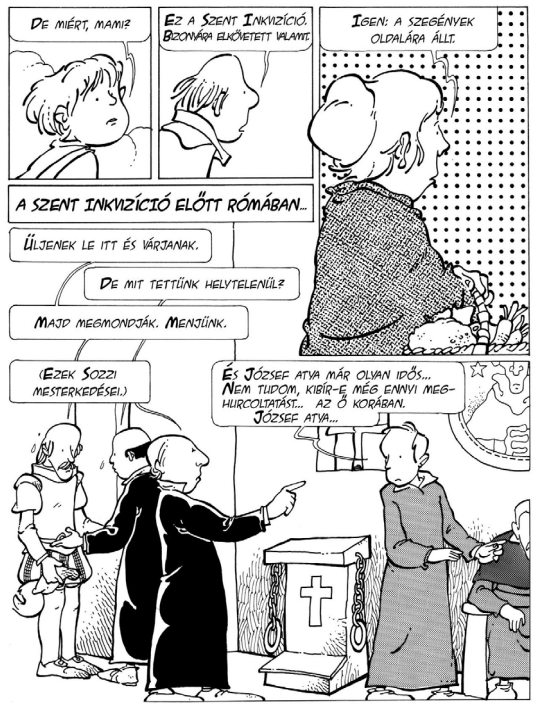
De miért, mamiz
Ez a Szent Inkvizíció. Bizonyára elkövetett valamit
Igen: a szegények oldalára állt.
A SZENT INKVIZÍCIÓ ELŐTT RÓMÁBAN…
Üljenek le itt és várjanak.
De mit tettünk helytelenül?
Majd megmondják. Menjünk.
(Ezek Sozzi mesterkedései.)
És József atya már olyan idős… Nem tudom, kibír-e még ennyi megaláztatást… az ő korában. József atya…

József atya…
József atya!
Elaludt. Nem értem, hogy lehet valakinek ennyire nyugodt a lelkiismerete!
Hat óra telt el így. Mikőzben a színfalak mőgőtt…
Hogy merészelte, Albizzi bíboros, ezt a megaláztatást József atyával szemben?
Nos, tudja meg, Cesarini bíboros, arra vetemedett, hogy elcsalja Márió atyát és lefoglalja a nála lévő szentszéki dokumentumokat!
Akkor tudja meg, hogy az nem ő volt, hanem én!
Ön, Eminenciás uram? De hisz maga Márió biztosított engem ellenkezőről…

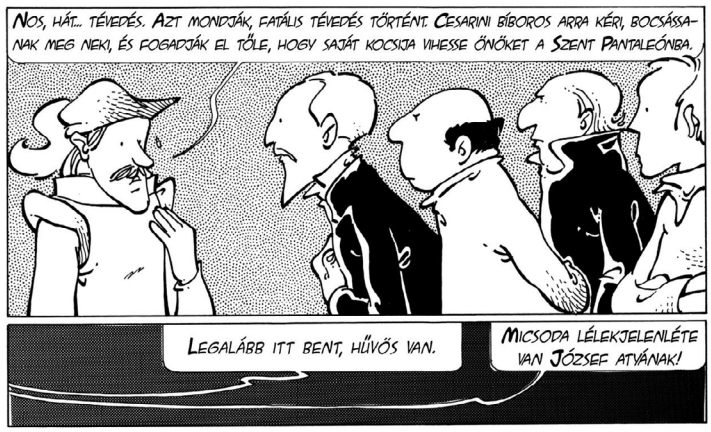

5. melléklet: Táblázatos feladat és kérdve kifejtés a képregény feldolgozásához
Mit mondanának a következő emberek egy ilyen vagy ehhez hasonló helyzetben, mint amikor Kalazanciust letartóztatták? Fejezzétek be a megkezdett mondatokat a táblázat szerint!

	ÁTLAGEMBER	VÁLLALAT-VEZETŐ	TÁBORNOK	EGY SZENT
Az nehéz nekem ebben a helyzetben…				
Szerintem azt kellene csinálni…				
Bízzunk abban, hogy…				

Kérdve kifejtés:

- Mi kell ahhoz, hogy valaki nyugodt legyen egy ilyen nehéz helyzetben? (Soroljuk fel, és írjuk fel a táblára is.)
- Miért különbözik egy szent e tekintetben?
- Ha elkeseredünk, támadások érnek, elbizonytalanodunk, mire kell nagyon vigyáznunk? Mire kell figyelnünk magunkban?
- Kihez fordulhatunk?

- Te kihez szoktál fordulni?
- Miért jó Istenhez fordulni a legeslegkétségbeejtőbb helyzetekben?

6. melléklet: Kalazancius halála és reménye (tanári magyarázat, képregényrészlet, záróima) (kivetíthető vagy kioszthatő)

Tanári magyarázat:
A nehéz helyzeteket az életünkben azért is hívják más néven próbatételeknek, mert kipróbálják, hogy milyenek vagyunk valójában, mi a fontos nekünk, mik azok a dolgok, amikhez ragaszkodunk, hajlandók vagyunk-e a jobb utat választani, vagy fellázadunk, erőszakosak leszünk.

A következő történetrészlet Kalazanci Szent József életének utolsó napjairól ezt mutatja meg. Úgy tűnik a sok baj és megpróbáltatás őt affelé vitte, hogy Szűz Máriára és Jézusra figyeljen jobban. Velük kapcsolatban maradva a remény is megszületett benne, hogy a megszüntetésre ítélt rend és iskola egyszer helyre fog állni. Végülis, mi is ezért vagyunk most itt.

Közös ima:

Kalazancius Atyánk! Te a nehéz helyzetekben is bíztál Istenben, a barátaidban és a jóakaratú emberekben.
A legnehezebb helyzetekben Jézushoz és Máriához fordultál.
Kérünk, hogy járj közben értünk náluk, ha nehéz helyzetekbe kerülünk, kitartásra és reményre lenne szükségünk!
Segíts Istenünk, hogy életünkben egyre inkább a fontos dolgokra tudjunk figyelni és megtalálva hivatásunkat, Kalazanci Szent József hitével, szeretetével és reményével megerősödve, boldog életutat járhassunk be!
Ámen.